

**ПРЕДИЗВИКАЙ:
СЪДЕБНАТА ПРАКТИКА!
ОБЛИГАЦИОННО И ТЪРГОВСКО
ПРАВО: 2018**

**Том I
ОБЛИГАЦИОННО ПРАВО**

© Стоян Ставру, Румен Неков, *съставители*

© Румен Неков, *автор на предговора*

© Стоян Ставру, *структура и оформление*

© Фиделия Косева, *художник на корицата*

© Сиела Норма АД

София • 2019

ISBN 978-954-28-2855-6

Какво?

Трите годишника – „Гражданско право“, „Облигационно и търговско право“, „Гражданско процесуално право“ – са *своеобразен юридически каталог*, съдържащ **всички съдебни актове на Върховния касационен съд, постановени през 2018 г.** в рамките на касационни производства, обжалването по които е допуснато с оглед решаването на правен въпрос, който **е от значение за точното прилагане на закона, както и за развитието на правото** (чл. 280, ал. 1, т. 3 ГПК). По преценка на съставителите са включени и по-важните решения и определения на ВКС по въпроси, които попадат в хипотезите на другите допълнителни селективни основания, регламентирани в чл. 280, ал. 1 и 2 ГПК.

Годишниците съставляват част от поредицата 290-ници „Предизвикай: Съдебната практика!“, чиято мисия е представянето на съдебната практика по начин, който има за цел да акцентира върху тематично съдържание, като направи възможен един по-внимателен и задълбочен прочит.

Трите книги (2018) надграждат над вече постигнатото в структурата и формата, като предлагат на читателя *кратки бележки и разширени авторски коментари*. Разширените авторски коментари са концентрирани около точно определен проблем, свързан с коментираното съдебно решение или определение. В тях съставителят – в качеството си на читател – диалогизира с текста и приетите в него разрешения.

(БЕЗ)ПОГРЕШНИ ИНТЕРПРЕТАЦИИ

Ако някой е извършил нарушение срещу закона, дай си сметка първо [...] каква е моята връзка с хората и това, че сме създадени един за друг.

Марк Аврелий¹

Но от гледната точка на ежедневието, без да задълбаваме, ние съществуваме заради другите – на първо място за тези, от чиито усмивки и щастие зависи нашето щастие, и след това за всички онези непознати за нас хора, с чиито съдби ни свързва съчувствието.

Алберт Айнщайн²

Етичното измерение започва, когато на сцената излиза другият. Всеки закон, бил той морален или юридически, регулира винаги междуличностни взаимоотношения, включително и онези с Друг, който го налага.

Умберто Еко³

.....

.....

.....

.....

.....

.....

---

¹ *Аврелий, М.* Към себе си. С.: Хеликон, с. 190.

² *Айнщайн, А.* Как виждам света. Превод от английски: Димитър Николов. С.: Сиела, 2018, с. 19.

³ *Еко, У.* Пет морални есета. Превод от италиански: Ирена Кръстева. С., 1999.

Защо Аврелий, Айнщайн и Еко на едно място?

Предложеният подбор цитати и поканата за негово-то допълване имат собствено причинно-предизвикващо битие. Неговата обаятелност се разкрива в индивидуалния процес на четенето като акт на ре/де/конструиране на смисъла. Процес, белязващ единението между читателя и написаното и белязан от съществуването ни за другия. Независимо как възприемаме един текст, в крайна сметка *никог да четене не може да бъде окончателно* и никой авторитет *не би могъл да ни наложи „правилен“ начин на четене*⁴. Отгук и „терористичният“ извод още на прага на предговора: всички представени в трите 290-ника прочити на текстове са неокончателни. Финалният удар, с който според правото се поправя кривото, няма силата на неопровержима вечност. Това надвластово разбиране не подкопава „влизането в сила“ на държавата в управлението на живота ни. То само потвърждава, че тълкуването, коментарите, възраженията и опровергаването идват не от текста, а от читателя. А в тази *(без)крайна верига от четения* са налице множество читатели.

Върховният съдебен надзор за точно и еднакво прилагане на законите от всички съдилища (чл. 124 КРБ) сякаш централизира в себе си постулата, че индивидуализмът на четенето е неприятел на правоприлагането. Изразеното отклонение не е пощадено от *виталната необходимост от съмишленици*, от припознаване и от обобществяване на идеята в изискуемо [властово] мнозинство. Тази необходимост *заклучва в себе си верига от последващи взаимодействия*, като поставя на тест интерпретацията – теста на възраженията. Меродавно ще бъде онова мнение, което издържа на всички възражения. Иmunитетът му *се изгражда с обосноваването*.

Как?

Вземаме наготово Платоновата интерпретация, че познанието е едно *обосновано истинно убеждение*.

⁴ Мангел, А. История на четенето. С.: Прозорец, 2004, с. 85.

Амалгамата от предварително заучените [в училище и в университета] значения и принципи, предишните прочити на различни текстове, личният опит, изграденият мироглед, а дори и индивидуалният вкус на читателя биха могли да предопределят възприемането на определен смисъл. Неокончателността на конкретното четене се засилва от собствената абстрактна отсянка на това, което четем; на това, което е наше отражение. Потенциалът за характерно различие е толкова по-голям, колкото по-богато е отражението, и обратно. Наш човешки дълг е да го подхранваме с въпроси и отговори.

Как се обосновава възприетият смисъл на правното предписание:

? С неговото историческо развитие (включително причините за приемането на правната уредба)

Макар и с безспорно значение, историята си остава една възприета версия на отминали събития – една нова интерпретация на предходен сблъсък на интерпретации, която обрича на кафкианска недовършеност.

? С авторитет, който е изяснил съдържанието на правната норма

Съществува опасност. Опасността от програмирана безрезервна аксиоматичност, която да елиминира други прочити и да превърне недостатъчно обосноваването в правило по силата на навика ни за подчинение. Защото у всеки по някакъв начин е вродена потребността да се подчинява; нещо като формална съвест, която повелява: „Ти трябва да правиш нещо безусловно, ти трябва да извършиш нещо безусловно“, с една дума „ти трябва“.⁵

---

⁵ „Тази потребност се стреми да бъде задоволена и да напълни формата си със съдържание; при това в зависимост от своята сила, нетърпение и напрежение тя се нахвърля, без да избира много, с вълчи апетит и изпълнява повелята на заповядващите – родители, учители, закони, съсловни предразсъдъци, обществено мнение“ – *Ницше, Фр.* Съчинения в 6 тома. Том 5. Отвъд доброто и злото. Към генеалогията на морала. Превод от немски: Ренета Килева-Стаменова. Съст. проф. д-р Исак Паси. С.: Захарий Стоянов, 2002, с. 104.

Неслучайно Пиер Абелар сравнява аргумента на авторитета с *веригата*, с която са вързани и се водят животните – в съзнанието на читателя текстът и по-лучилият признание негов автор са „набедени“ за безпогрешни. *А ако възприетият прочит е безпогрешен, няма никакво място за интерпретации*⁶.

Тази опасност е реална и нейното практическо потвърждение виждаме в отговора на разпоредбата на чл. 290, ал. 3 ГПК (ДВ, бр. 86 от 2017 г.). Едновременно с това миниаутодафе на обвързващото казуално тълкуване законодателният орган обаче не е отрекъл някои от *достиганията на казуалната и тълкувателната практика* на Върховния касационен съд. Така например:

а) правилото на чл. 79, ал. 1, т. 3 ГПК (обн., ДВ, бр. 86 от 2017 г.), по силата на което разноските по изпълнението са за сметка на длъжника, освен в случаите, когато разноските, направени от взыскателя, са за изпълнителни способности, които не са приложени

С него се възприема утвърденото в практиката на Върховния касационен съд разбиране, че длъжникът не носи отговорност за разноски за нереализирани изпълнителни способности (Решение № 82/08.05.2012 г. по гр.д. № 1891/2010 г. на ВКС, IV г.о.; мотивите към т. 6 от Тълкувателно решение № 2/26.06.2015 г. по тълк.д. № 2/2013 г. на ВКС, ОСГТК; мотивите към т. 5 от Тълкувателно решение № 3/10.07.2017 г. по тълк.д. № 3/2015 г. на ВКС, ОСГТК).

б) изричното изменение на чл. 280, ал. 1, т. 1 ГПК (изм., обн., ДВ, бр. 86 от 2017 г.), съгласно което на касационно обжалване пред Върховния касационен съд подлежат въззивните решения, в които съдът се е произнесъл по материалноправен или процесуалноправен въпрос, който е решен в противоречие със задължителната практика на Върховния касационен съд и Върховния съд в тълкувателни решения и постановления, както и в противоречие с практиката на Върховния касационен съд.

---

⁶ Мангел, А. История на четенето, с. 255.

Съгласно диспозитива на т. 2 от Тълкувателно решение № 1/19.02.2010 г. по тълк.д. № 1/2009 г. на ВКС, ОСГТК, основание по чл. 280, ал. 1, т. 1 ГПК за допускане на касационно обжалване е налице, когато в обжалваното въззивно решение правен въпрос от значение за изхода на делото е разрешен в противоречие с тълкувателни решения и постановления на Пленум на ВС; с тълкувателни решения на ОСГТК на ВС, постановени при условията на чл. 86, ал. 2 ЗСВ, обн., ДВ, бр. 59 от 22.07.1994 г. (отм.); с тълкувателни решения на ОСГТК, на ОСГК, на ОСТК на ВКС или решение, постановено по реда на чл. 290 ГПК.

в) разпоредбата на чл. 280, ал. 2, предл. 1 и 2 ГПК (доп., обн., ДВ, бр. 86 от 2017 г.), според която независимо от предпоставките по ал. 1 въззивното решение се допуска до касационно обжалване при вероятна нищожност или недопустимост.

Според общото официално тълкуване, възприето в т. 1, изр. 4 от Тълкувателно решение № 1/19.02.2010 г. по тълк.д. № 1/2009 г. на ВКС, ОСГТК, Върховният касационен съд не допуска касационно обжалване по правен въпрос, по който се е произнесъл въззивният съд, различен от този, който сочи касаторът, освен ако въпросът има значение за нищожността и недопустимостта на обжалваното решение.

Във веригата от последващи взаимодействия се наблюдава и обратният процес. Два от постановените през 2018 г. тълкувателни актове на Върховния касационен съд „отвързаха“ *конфликт на прочити*, ставайки причина за институционално напрежение между Съда и Народното събрание.

Тълкувателно решение № 4/07.12.2018 г. на ВКС по тълк.д. № 4/2016 г., ОСГК, с което е прието следното общо официално тълкуване:

! прекратяването на наказателното производство за престъпление, посочено в разпоредбата чл. 22, ал. 1 ЗОПДНПИ (отм.), извън случаите по чл. 22, ал. 2 ЗОПДНПИ (отм.), осъществява абсолютна процесуална пречка за съществуването и надлежното уп-

ражняване правото на иск за отнемане на незаконно придобито имущество в полза на държавата,
е последвано от изричното допълване на **чл. 153 с нова ал. 6** (обн., ДВ, бр. 1 от 2019 г.) и **нова ал. 2 на § 5 ПЗР на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество**:

!! Не съставляват законова пречка за съществуването и надлежното упражняване правото на иск за отнемане на незаконно придобитото имущество в полза на държавата прекратяването на наказателното производство или влизането в сила на присъда, с която подсъдимият е признат за невинен за престъпления, посочени в разпоредбата на чл. 108, ал. 1 от закона.

!! Неприклучилите проверки и производства пред съда по отменения Закон за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество се довършват по реда на този закон.

Тълкувателно решение № 1/21.06.2018 г. по тълк. д. № 1/2016 г. на ВКС, ОСНГТК, с което се прие следното общо тълкуване:

! Материално легитимирани да получат обезщетение за неимуществени вреди от причинена смърт на техен близък са лицата, посочени в Постановление № 4/25.05.1961 г. и Постановление № 5/24.11.1969 г. на Пленума на Върховния съд, и по изключение всяко друго лице, което е създадо трайна и дълбока емоционална връзка с починалия и търпи от неговата смърт продължителни болки и страдания, които в конкретния случай е справедливо да бъдат обезщетени.

Обезщетение се присъжда при доказани особено близка връзка с починалия и действително претърпени от смъртта му вреди,

пък предизвика следната законодателна намеса в **Кодекса за застраховането**:

!! **Чл. 493а.** (Нов – ДВ, бр. 101 от 2018 г., в сила от 7.12.2018 г.) (1) В случаите на смърт на пострадалото лице се дължи обезщетение на увреденото лице за претърпените от него имуществени и неимуществе-

ни вреди вследствие смъртта на пострадалото лице. В случаите на телесно увреждане на пострадалото лице се дължи обезщетение за претърпените от него имуществени и неимуществени вреди.

(2) Комисията, министърът на здравеопазването и министърът на труда и социалната политика приемат съвместна наредба за утвърждаване на методика за определяне размера на обезщетенията за имуществени и неимуществени вреди вследствие на телесно увреждане на пострадало лице и за определяне размера на обезщетенията за имуществени и неимуществени вреди на увредено лице вследствие смъртта на пострадало лице.

(3) В случай на смърт на пострадалото лице обезщетението на увредените лица към момента на смъртта – съпруг или лице, с което починалото лице е било в съжителство на съпружески начала, дете, включително осиновено или отглеждано дете, родител, включително осиновител или отглеждащ, се определя еднократно в размер съгласно методиката, утвърдена с наредбата по ал. 2.

(4) Когато по изключение друго лице, извън лицата по ал. 3, претърпи неимуществени вреди вследствие на смъртта на пострадалото лице, тъй като е създадо трайна и дълбока емоционална връзка с починалия, причиняваща му продължителни болки и страдания, които е справедливо да бъдат обезщетени, размерът на обезщетението се определя съгласно методиката, утвърдена с наредбата по ал. 2.

(5) Лицето, което отговаря за причинените имуществени и неимуществени вреди, дължи обезщетение, което се определя съгласно методиката, утвърдена с наредбата по ал. 2.

? С традиционно установени похвати за улавяне на смисъла като инструменти на четенето (различните методи на тълкуване, аналогията, способите за запълване на празноти)

Можем ли всякога да си служим безкритично свободно с традиционно установените похвати, които отново са плод на човешка интерпретация и са натоварени

с целта да се установи какво са имали предвид други хора? Защо, ако обосноваването, истината и създаденото въз основа на тях убеждение почиват на [поначало] обективни критерии, при това положение има две и повече истини за едно и също правило за поведение?

Ако въобще не съществуват места, където всички различни видове истина застават прилежно и хубаво – хроно-синкластичните инфундибулуми на Кърт Вонегът⁷, то фунията на времето остава да е извита в съгласието. Съгласието, че живеем с и заради другите. Включително и в акта на четенето на другия, когато другият е излязъл на сцената.

И?

В общата фабула на закона и на конкретното съдебно дело пушката гърми повече от веднъж. На прицел е човекът. Въпросът е не само в това кой стреля, но и в патроните.

Отговорът: .....

В трите книги са представени общо **363 съдебни акта**.

I. Книгата „Гражданско право“ (с абревиатура „ГП“) съдържа **111 съдебни акта**, разпределени в следните раздели: „Източници“ (1 акт по ЗСВ), „Субекти“ (10 акта по ЗЛС, ЗГР, ЗВер, ЗЮЛНЦ, ЗК), „Собственост“ (86 акта по ЗС, ЗОС, ЗУЕС, ЗСПЗЗ, ЗОПДИППД (отм.), ЗОПДНПИ (отм.), ЗАЗ, ЗКИР, ЗУТ, ЗМГО), „Семейно и наследствено право“ (20 акта по СК и ЗН).

От тези актове 5 са тълкувателни решения (1 на ОСГТК и 4 – на ОСГК), 90 са решения (82 на състави на Гражданска колегия и 8 – на състави на Търговска колегия), а останалите 16 са определения (15 на състави на Гражданска колегия и 1 – на състав на Търговска колегия).

⁷ **Вонегът, К.** Сирените от Титан. С., Весела Люцканова, 1994. Превод от английски: Владимир Германов.

От всички актове, постановени в рамките на касационни производства, **92** са допуснати до касационно обжалване *на основание т. 3, ал. 1 на чл. 280 ГПК* (като в 6 от тях са посочени и други основания), 8 – на основание т. 2, ал. 1 на чл. 280 ГПК в редакцията преди изм. с ДВ, бр. 86 от 2017 г. (като в 1 от тях е посочено и друго основание), 4 – на основание т. 1, ал. 1 на чл. 280 ГПК (като в 1 от тях е посочено и друго основание – това по т. 3), 1 – за проверка на допустимостта съгласно т. 1 от Тълкувателно решение № 1/19.02.2010 г. по тълк.д. № 1/2009 г. на ВКС, ОСГТК, и 1 – на основание чл. 280, ал. 2, предл. 3 ГПК (ред., ДВ, бр. 86 от 2017 г.).

С най-много актове – 42 на брой, е I отделение на Гражданска колегия.

Два от представените актове в книгата са подписани с особено мнение.

С *най-много постановени актове*, касационното обжалване по които е допуснато *на основание чл. 280, ал. 1, т. 3 ГПК*, са докладчиците:

- Камелия Маринова (12),
- Емануела Балева (7),
- Веселка Марева (6), Снежанка Николова (6) и Теодора Гроздева (6).

II. Книгата „Облигационно и търговско право“ (с абревиатура „ОТП“) съдържа **128 съдебни акта**, разпределени в следните раздели: „Облигационно право“ (68 акта по ЗЗД, ЗОДОВ, ЗЗП, ЗОЗ), „Трудово право“ (35 акта по КТ, ИК, ЗРАСРБ, ЗВО, ЗОВСРБ, ЗСП, ППЗНП), „Търговско право“ (25 акта по ТЗ, ЗБН и КЗ (отм.).

От тези актове 5 са тълкувателни решения (1 на ОСНГТК, 2 на ОСГТК и 2 – на ОСТК), 110 са решения (77 на състави на Гражданска колегия и 33 – на състави на Търговска колегия), а останалите 13 са определения (4 на състави на Гражданска колегия и 9 – на състави на Търговска колегия).

От всички актове **90** акта са допуснати до касационно обжалване на основание т. 3, ал. 1 на чл. 280 ГПК (като в 9 от тях са посочени и други основания), 21 – на основание т. 2, ал. 1 на чл. 280 ГПК в редакцията преди изм. с ДВ, бр. 86 от 2017 г. (като в 2 от тях са посочени и други основания), 3 – на основание т. 1, ал. 1 на чл. 280 ГПК (като в 1 от тях е посочено и друго основание – това по т. 3), 7 – за проверка на допустимостта съгласно т. 1 от Тълкувателно решение № 1/19.02.2010 г. по тълк.д. № 1/2009 г. на ВКС, ОСГТК, 1 – на непосочено от състава касационно основание, и 1 – на основание чл. 280, ал. 2, предл. 3 ГПК (ред., ДВ, бр. 86 от 2017 г.).

С най-много актове – 45 на брой, е IV отделение на Гражданска колегия.

Два от представените актове в книгата са подписани с особено мнение.

С най-много постановени актове, касационното обжалване по които е допуснато на основание чл. 280, ал. 1, т. 3 ГПК, са докладчиците:

- Албена Бонева (5),
- Борис Илиев (4), Геника Михайлова (4), Дария Проданова (4), Димитър Димитров (4), Светла Цачева (4),
- Борислав Белазелков (3), Ваня Алексиева (3), Драгомир Драгнев (3), Николай Марков (3), Светла Бояджиева (3), Стоил Сотиров (3).

III. Книгата „Гражданско процесуално право“ (с абревиатура „ГПП“) съдържа **124 съдебни акта**, разпределени в следните раздели: „Общи правила (чл. 1–102 ГПК)“ – 22 акта, „Общ исков процес (чл. 103–309 ГПК)“ – 64 акта, „Особени искиви производства (чл. 310–388 ГПК)“ – 6 акта, „Обезпечително производство (чл. 389–403 ГПК)“ – 4 акта, „Изпълнително производство (чл. 404–529 ГПК)“ – 21 акта, „Охранителни производства (чл. 530–607 ГПК)“ – 3 акта, „Право на ЕС (чл. 608–633 ГПК)“ – 3 акта, и ЗУСЕСИФ – 1 акт.

От тези актове 1 е решение на Конституционния съд, 1 – тълкувателно постановление на ВКС и ВАС, 1 – тълкувателно решение, 63 са решения (56 на състави на Гражданска колегия и 7 – на състави на Търговска колегия), а останалите 58 са определения (40 на състави на Гражданска колегия и 18 – на състави на Търговска колегия).

От всички актове **85** акта са допуснати до касационно обжалване *на основание т. 3, ал. 1 на чл. 280 ГПК* (като в 2 от тях са посочени и други основания), 5 – на основание т. 2, ал. 1 на чл. 280 ГПК в редакцията преди изм. с ДВ, бр. 86 от 2017 г., 1 – на основание т. 2, ал. 1 на чл. 280 ГПК в редакцията след изм. с ДВ, бр. 86 от 2017 г., 5 – на основание т. 1, ал. 1 на чл. 280 ГПК (като в 2 от тях са посочени и други основания – това по чл. 280, ал. 2, предл. 2 и чл. 280, ал. 1, т. 2 ГПК (ред., ДВ, бр. 86 от 2017 г.), 5 – на основание чл. 280, ал. 2, предл. 2 ГПК (ред., ДВ, бр. 86 от 2017 г.), 7 – на основание чл. 280, ал. 2, предл. 3 ГПК (ред., ДВ, бр. 86 от 2017 г.), 10 – за проверка на допустимостта съгласно т. 1 от Тълкувателно решение № 1/19.02.2010 г. по тълк.д. № 1/2009 г. на ВКС, ОСГТК, 1 – по реда на чл. 274, ал. 3 ГПК, без да са приложими изискванията за допускане до касационно обжалване, 1 – по реда на чл. 274, ал. 3 ГПК, с което не е допуснато касационно обжалване, 1 – по реда на чл. 274, ал. 2 ГПК.

С най-много актове – 32 на брой, е IV отделение на Гражданска колегия.

Четири от представените актове в книгата са подписани с особено мнение.

С *най-много постановени актове*, касационното обжалване по които е допуснато *на основание чл. 280, ал. 1, т. 3 ГПК, са докладчиците:*

- Владимир Йорданов (7) и Геника Михайлова (7) и
- Борислав Белазелков (5),
- Боян Цонев (4), Гергана Никова (4) и Камелия Маринова (4).

Във връзка с посочването на *основанието за допускане* на касационното обжалване разпоредбите на чл. 280, ал. 1 и 2 ГПК са цитирани навсякъде в редакцията след измененията, направени с ДВ, бр. 86 от 2017 г.:

(1) На касационно обжалване пред Върховния касационен съд подлежат въззивните решения, в които съдът се е произнесъл по материалноправен или процесуалноправен въпрос, който е:

1. решен в противоречие със задължителната практика на Върховния касационен съд и Върховния съд в тълкувателни решения и постановления, както и в противоречие с практиката на Върховния касационен съд (отбелязано в 290-ниците *със сигнатурата: 280-1-1*);

2. решен в противоречие с актове на Конституционния съд на Република България (отбелязано в 290-ниците със сигнатурата: *280-1-2 КС*) или на Съда на Европейския съюз (отбелязано в 290-ниците със сигнатурата: *280-1-2 СЕС*);

3. от значение за точното прилагане на закона, както и за развитието на правото (отбелязано в 290-ниците със сигнатурата: *280-1-3*).

(2) (Нова – ДВ, бр. 86 от 2017 г.) Независимо от предпоставките по ал. 1 въззивното решение се допуска до касационно обжалване при вероятна нищожност или недопустимост, както и при очевидна неправилност (отбелязани в 290-ниците съответно със сигнатурите: *280-2-1; 280-2-2; 280-2-3*).

Там, където касационното обжалване е допуснато за *проверка на допустимостта* на въззивното решение съгласно т. 1 от Тълкувателно решение № 1/19.02.2010 г. по тълк.д. № 1/2009 г. на ВКС, ОСГТК, е използвано означението *Д*.

Там, където касационното обжалване е допуснато на основание чл. 280, ал. 1, т. 2 ГПК – поради *противоречиво решаване от съдилищата* (в ред. преди измененията с ДВ, бр. 86 от 2017 г.), е използвано означението *280-1-2*.

Всяко обработено решение може да бъде индивидуализирано и по номера, който то получава в съдържанието на книгата, в който е включено, като в някои случаи със специална бележка са указвани връзките с актове, които са представени в трите годишника от 2017 г. При посочването на актовете е използвана следната сигнатура (посочването е примерно):

- **ГПП-2017-124-Р-65-01.08.2017-РН**: книга, в която се съдържа актът: „Гражданско процесуално право“ (ГПП); година на постановяване на акта: 2017 (2017); пореден номер на акта в книгата: № 124 (124); вид на акта: решение (Р); номер на акта: 65 (65); дата на постановяване на акта: 1 август 2017 (01.08.2017), обработил решението: Румен Неков (РН), или
- **ОТП-2017-55-О-96-30.05.2017-СС**: книга, в която се съдържа актът: „Облигационно и търговско право“ (ОТП); година на постановяване на акта: 2017 (2017); пореден номер на акта в книгата: № 55 (55); вид на акта: определение (О); номер на акта: 96 (96); дата на постановяване на акта: 30 май 2017 (30.05.2017), обработил решението: Стоян Ставру (СС).

В правните въпроси, отговор на които е дал конкретният касационен състав, са използвани следните сигнатури (посочването е примерно):

- Въпрос 1 [1]: съображенията за възприемането на казуалното тълкуване по първия поставен въпрос се намират в т. 1 от мотивите на представения съдебен акт.
- Въпрос 2 [2–5]: съображенията за възприемането на казуалното тълкуване по втория поставен въпрос се намират в т. 2 до т. 5 от мотивите на представения съдебен акт.

Препращанията към решения и определения, които са представени в настоящите книги, са направени в самия текст с посочване на страницата, на която се намират цитираните решения. Всички останали актове на ВКС и на ВС са представени в раздела „Свързани съдебни

актове“ към съответното решение или определение. В случаите, в които е постановен съдебен акт, възприемащ *идентично казуално тълкуване*, последният не е представян самостоятелно, а е посочен в *кратка бележка* след представеното съдебно решение или определение.

Представянето на всяко решение следва *точно определена структура и формат*: тълкувани разпоредби, въпрос, мотиви, отговор и свързани съдебни актове. Представянето на решенията и определенията е съпроводено с тяхното преформатиране, включващо както промяна на структурата, така и в някои случаи използването на формулировки, различни от тези, съдържащи се в текста на представяното решение: добавяне на **болд**, *италик*, нови абзаци, „изброяващи“ тирета, съкращаване на някои думи, изрази или изречения. Старали сме се тази наша намеса да бъде ограничена до минимум и да е подчинена изцяло на осигуряването на по-голямо удобство при запознаването на читателя със съдържанието на съответното решение или определение. Подобно е било намерението ни и при формулирането на конкретния отговор на поставения въпрос в случаите, когато той не се е съдържал в акта на конкретния състав на Върховния касационен съд. За пълното разбиране на даденото от ВКС тълкуване е необходимо актът да бъде прочетен в неговата цялост на официалния сайт на ВКС.

Румен Неков

12.02.2019 г.

Ден на еволюцията

